

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/249/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317215168
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1317215168.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanej: S. N., J.. XX.XX.XXXX, G. I. XX, G., o zaplatenie 6.431,93 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 2. októbra 2018, č. k. 45Csp/68/2017 - 89, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie úrokov za dobu od 08.06.2017 do zaplatenia m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 19 % ročne zo sumy 6.431,93 eura od 08.06.2017 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej zamietajúcej časti napadnutý rozsudok p o t v r d z u j e .
Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 40 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 2. októbra 2018, č. k. 45Csp/68/2017 - 89, uložil súd prvej inštancie žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.431,93 eura spolu s 5,00 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy d 08.06.2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20,88%. Zo zmluvy o úvere č. 2266328086 zo dňa 26.02.2012 mal preukázané, že medzi Poštovou bankou, a.s. Bratislava a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej jej bol ako dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 7.000 eur, ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 172,07 eura, vždy k 25. dňu v mesiaci, počínajúc od 25.03.2013 do konečnej splatnosti úveru 25.02.2019, celkom 72 splátok, s dohodnutou úrokovou sadzbou 19% ročne, RPMN bola 20,74%, priemerná RPMN na trhu bola 12,92%, celková výška nákladov predstavovala sumu 4.736,98 eura. Poštová banka a.s., Bratislava dňa 02.07.2014 vyzvala žalovanú na splatenie dlžnej časti úveru z dôvodu neuhradenia záväzkov zo zmluvy o úvere zo dňa 26.02.2013, ku dňu 02.07.2014 bola pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako tri mesiace po lehote splatnosti vo výške 880,17 eura, pozostávajúca z omeškanej splátky vo výške 820 eur, poplatkov vo výške 35,96 eura a poistného 24,21 eura, pričom výška sankčného úroku za každý deň omeškania bola 0,12 eura. Dlžnú sumu žiadal veriteľ zaplatiť do 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy, žalovanú zároveň upozornil na to, že ako nedôjde k úhrade dlžnej sumy záväzku, banka vyhlási predčasnú splatnosť úveru. Poštová banka a.s., Bratislava následne dňa 21.07.2014 vyzvala žalovanú na úhradu dlžnej sumy 7.041,35 eura a nakoľko podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere a obchodných podmienok, úverová pohľadávka sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu ku dňu 21.07.2014, ktorú žiadal veriteľ zaplatiť v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. III/2017 zo dňa 13.06.2017 zistil, že bola uzavretá medzi postupcom Poštovou bankou a.s., Bratislava a postupníkom BENCONT COLLECTION, a.s.,

Bratislava, podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetom zmluvy bolo postúpenie pohľadávok postupcu spolu s príslušenstvom, všetkými právami, povinnosťami a zabezpečovacími prostriedkami s nimi spojenými na postupníka špecifikovaných v Prílohe č.1, ktorá tvorila neoddeliteľnú súčasť zmluvy a záväzok postupníka zaplatiť postupcovi za postúpenie pohľadávok odplatu. Postupca sa zaviazal dlžníkom a spoludlžníkom písomne oznámiť postúpenie pohľadávok, najneskôr do 5 pracovných dní odo dňa účinnosti zmluvy. Postupník sa zaviazal v konaniach v ktorých vystupoval postupca oznámiť príslušnému súdu zmenu strany sporu v lehote do 90 kalendárnych dní, od kedy sa o predmetnom konaní postupník od postupcu dozvedel. Zmluva nadobudla platnosť a účinnosť dňom jej podpisu obidvoma zmluvnými stranami. Žalovaná z úveru uhradila celkovo sumu 2.807,28 eur, ktorá bola započítaná vo výške 202,06 eur na poplatky, suma vo výške 2.037,15 eur na zmluvné úroky a úroky z omeškania a suma 568,07 eur na istinu. Výška úrokov a spôsob ich výpočtu bol uvedený v listine aktuálny stav úveru. Zmluvné úroky do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru predstavujú 1.767,83 eura, úroky z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru predstavujú 14,06 eura, spolu sumu vo výške 1.781,89 eura, od ktorej žalobca odrátal úhrady žalovaného vo výške 1.235,93 eura. Výsledná suma zmluvných úrokov a úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru predstavuje sumu vo výške 545,96 eura. Suma zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru do dňa 31.05.2017 predstavuje sumu 3.498,79 eura, suma úrokov z omeškania po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru do 31.05.2017 predstavuje sumu 966,77 eura, spolu sumu vo výške 4.465,56 eur, od ktorej žalobca odrátal úhrady žalovanej v sume 801,22 eura. Výsledná suma zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru do 31.05.2017 predstavuje sumu 3.664,34 eura. Na základe takto ustáleného skutkového stavu veci posúdil spor podľa § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 4, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka a § 2 písm. a), b), § 9 ods. 1,2, zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť, avšak nie v celom rozsahu. Poukázal na to, že zmluvu o úvere uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a právny vzťah medzi stranami sporu vyplývajúci z uvedenej zmluvy posúdil podľa zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch. Predmetom konania bolo žalobcom uplatnené právo na zaplatenie dlžnej pohľadávky, ktorú nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 13.06.2017. Pôvodný veriteľ mohol svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou a s postúpením pohľadávky prešli práva s ňou spojené na žalobcu v zmysle § 524 ods. 1, ods.2 Občianskeho zákonníka. Následky postúpenia pohľadávky sa prejavili v právnom postavení strán sporu, postupca stratil postúpenú pohľadávku, nie je už oprávnený vymáhať pohľadávku a prijímať od dlžníka plnenie. V dôsledku postúpenia pohľadávky sa postupník stal veriteľom, ktorý nadobudol pohľadávku spolu so všetkými právami s ňou spojenými. Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky, bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky (R 119/2003). Poukázal na to, že v konaní nebola sporná skutočnosť, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver v sume 7.000 eur, žalovaná sa zaviazala veriteľovi zaplatiť úver v 72 mesačných splátkach vo výške 172,07 eura, vždy ku 25. dňu v mesiaci, počínajúc od 25.03.2013 do termínu konečnej splatnosti úveru do 25.02.2019, s dohodnutým úrokom vo výške 19% ročne, RPMN predstavovala 20,74%. Žalovaná nedodržala dohodnuté zmluvné podmienky, riadne a včas nezaplatila mesačné splátky úveru, v dôsledku čoho sa dostala do omeškania. Na výzvu veriteľa na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 02.07.2014 nereagovala, v dôsledku porušenia zmluvy o úvere veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 21.07.2014, kedy sa úverová pohľadávka stala splatnou v celom rozsahu vo výške 7.041,35 eur. Žalobca z celkovej sumy zaplatenej žalovanou 2.807,28 eura, započítal sumu 568,07 eur na istinu, a keďže žalovaná doposiaľ nesplnila svoju povinnosť zaplatiť úverovú pohľadávku po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, zaviazal žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy úveru vo výške 6.431,93 eura. Konštatoval, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie úrokov 19% ročne do predčasnej splatnosti úveru vyčíslených vo výške 1.767,83 eura a úrokov z omeškania vo výške 14,06 eura, spolu 1.781,89 eura, z ktorej sumy žalobca započítal úhrady žalovanej 1.235,93 eura. Dlžné zmluvné úroky a úroky z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti predstavovali celkom 545,96 eura. Prihliadol na tú skutočnosť, že žalovaná uhradila z poskytnutého úveru celkovo 2.807,28 eura, z ktorej sumy žalobca započítal na úhradu dlžnej istiny 568,07 eura, na úhradu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania do predčasnej splatnosti úveru sumu 1.235,93 eura, na poplatky sumu 202,06 eura (2.807,28 eura - 2.006,06 eura, zostatok zaplatenej sumy úveru dlžníkom predstavuje 801,22 eura, čo je viac ako dlžná suma 545,96 eura). Preto žalobu v časti zmluvných úrokov a úrokov z omeškania do predčasnej splatnosti úveru vo výške 545,96 eura zamietol (v petite žaloby uvedená suma len vo výške 227,59 eur). Ako nedôvodnú zamietol tiež žalobu v časti, v ktorej sa žalobca domáhal zaplatenia 19% ročných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru 3.498,79 eura do dňa 31.05.2017 a

19% ročného úroku zo zostatku nesplatenj istiny úveru zo sumy 6.431,93 eura od 08.06.2017 do zaplattenia. V tejto súvislosti poukázal na to, že podľa ustálenj súdnej praxe dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, od splatnosti dlhu je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaŕaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu v zmluvných vzťahoch. Zmluvou o úvere sa dlžník zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Podľa špecifikácie žalobcu mesačná splátka úveru vo výške 172,07 eura pozostávala zo splátky istiny a úroku vo výške 164 eur a z poplatku za poistenie úveru vo výške 8,07 eura. Úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 143/98). Z uvedeného dôvodu má žalobca právo na zaplattenie dohodnutého úroku z úveru iba do predčasnej splatnosti úveru dňa 21.07.2014. Nestotožnil sa s názorom žalobcu, že na základe zmluvy o úvere môže uplatňovať úroky po splatnosti úveru, v tejto časti je predmetná zmluva o úvere pre rozpor so zákonom neplatná (§ 39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods. 2 OZ), ide o zámer veriteľa dosiahnuť vyššiu sankciu než ako predstavujú úroky z omeškania, odplatné úroky však sankčnú povahu nemajú a uvedená konštrukcia je preto neprijateľná (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014). Úroky z úveru predstavujú odplatu alebo cenu plnenia, tak ako sa to konštatuje v súdnej praxi, avšak povinnosť dlžníka platiť úroky z úveru počas celej doby pokiaľ požičané finančné prostriedky neboli vrátené veriteľovi, má svoje limity v tom zmysle, že táto zásada platí do tzv. splatnosti úveru, pretože po zosplattení úveru nastupujú sankčné úroky z omeškania. Dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany, naviac sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Poukázal v tejto súvislosti na to, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní dostane sa do omeškania čo mu zakladá povinnosť zaplatiť žalobcovi popri plnení úroky z omeškania. Úrok z omeškania je zákonným dôsledkom omeškania so splnením peňažného dlhu alebo jeho časti a nárok na úroky z omeškania pri omeškani s plnením peňažného dlhu vzniká bez ohľadu na to, čo spôsobilo omeškание. Úroky z omeškania môže veriteľ požadovať od dlžníka aj vtedy, ak neboli medzi ním a dlžníkom dohodnuté. Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplattením peňažného dlhu 6.431,93 eura, čo zakladá jej povinnosť zaplatiť žalobcovi zákonný ročný úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne z dlžnej sumy od 08.06.2017 až do zaplattenia. Výška úrokov z omeškania je o 5 % bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, podľa § 3 ods.1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov. Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu ku dňu 08.06.2017 bola vo výške 0,00 %, a preto žalobu aj v časti v ktorej sa žalobca domáhal zaplattenia 0,25% ročného úroku z omeškania zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p. a žalobcovi, ktorý bol v spore úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania v pomernej časti, ktorej zodpovedá nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20,88%.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote do výroku vo veci samej, ktorým súd prvej inštancie vo zvyšku zamietol, odvolanie žalobca, domáhajúc sa v napadnutej časti jeho zmeny a priznania zvyšnej žalobou uplatnenej sumy, vrátane úrokov z úveru v celej uplatnenej výške, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie v tomto rozsahu na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na to, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože nie je zrejmé, z akého právneho predpisu súd vychádzal, keď uzavrel záver, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Je zrejmé, že súd a akýkoľvek štátny orgán v SR má postupovať na základe a v medziach zákona, čo zaujatím takéhoto právneho názoru súdu bez podpory právnym predpisom zjavné naplnené nebolo. Pokiaľ by sme uvažovali o tom, že otázka nároku na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru mala byť zodpovedaná Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/1998, tak, ako to uvádza vo svojom odôvodnení súd, s týmto záverom sa stotožniť nemožno, nakoľko ide o rozhodnutie, ktoré nevyhovuje potrebám súčasného právneho stavu, keďže po jeho vydaní došlo k vstupu SR do EÚ a následne k implementácii relevantných smerníc do nášho právneho poriadku, ako aj k vydaniu nových právnych predpisov, ktoré sú pre danú oblasť regulácie smerodajné. V tejto súvislosti poukázal aj na § 16 ods. 1 zákona

č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého má spotrebiteľ právo kedykoľvek počas doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou lehotou splatnosti. V takom prípade je spotrebiteľ povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Výkladom a contrario, v prípade, ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru veriteľom pre porušenie platobnej disciplíny dlžníka, veriteľ by mal mať rovnako zachované právo na vrátenie peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru. Taktiež poukázal na to, že rozhodovacia prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení úveru je rôznorodá, čo nie je v súlade s princípom právneho štátu, ktorého obsahom je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď. Zdôraznil, že v prípade zmluvného úroku ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy. Uvedené znamená, že takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa za poskytnutie predmetného úveru. S poskytnutím úveru bol teda spätý aj nárok na zmluvné úroky, pričom žalovaná si bola tohto nároku vedomý a svojím podpisom Zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazala uhrádzať. Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou zmluve. Úroky je povinný platiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Uvedené znenie § 503 ods. 3 ObZ upravuje obdobie za ktoré má veriteľ nárok na zmluvný úrok. Už z jazykového výkladu je zrejmé, že veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru. Zosplatnenie úveru je len zmena termínu splatnosti, na ktorú má veriteľ nárok. V prípade ak by veriteľ úver nezosplatnil, dlžník by bol povinný platiť zmluvné úroky. Ak teda je dlžník povinný platiť zmluvné úroky v prípade ak platí úver v splátkach, odporuje logickému výkladu aby bol od toho oslobodený v prípade oprávnenej zmeny termínu splatnosti. Úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy predstavujú cenu úveru. Dlžník je povinný platiť úroky od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru. Táto povinnosť zásadne trvá do času reálneho vrátenia poskytnutého úveru. V zmysle vyššie uvedeného s ohľadom na bod 6.4 Obchodných podmienok: "V prípade, ak sa stane úver predčasne splatným, Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania až do úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Banke." Je nepochybné, že úročenie úveru zmluvnou úrokovou sadzbou od jeho poskytnutia až do úplného splatenia bolo úmyslom jeho právneho predchodcu a žalovanej musel byť tento zámer vzhľadom formuláciu jasný. S obchodnými podmienkami úveru sa žalovaná oboznámila a vyjadrila s nimi súhlas, čo potvrdila svojím podpisom na Zmluve. Vzhľadom na fakt, že k vráteniu celej poskytnutej istiny doposiaľ nedošlo, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku žalovanej, v zmysle ktorého je povinná naďalej uhrádzať zmluvne dohodnuté úroky. V prípade zmluvného úroku ide de facto o odmenu veriteľa za poskytnutie úveru, pričom v uvedenom prípade k vráteniu plnej výšky úveru zo strany žalovanej doposiaľ nedošlo, na základe čoho je naďalej oprávnený aj na zaplatenie tejto položky. Ad absurdum, v prípade nepoctivého dlžníka, by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadze určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by tak bol viazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania v právnych predpisoch regulovanej výške úrokovej sadzby a súd by zároveň takejto nepoctivosti poskytoval ochranu. Taktiež nesúhlasí s tvrdením súdu, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nadvláde veriteľa. Keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ, nemôže ísť o dvojité sankcionovanie žalovaného. Zároveň dal do pozornosti ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že v prípade omeškania pribúda ďalšia platobná povinnosť popri už existujúcom peňažnom dlhu. Peňažný záväzkový právny vzťah môže byť chápaný ako hlavný alebo vedľajší. Hlavným záväzkovým právnym vzťahom je peňažný záväzkový právny vzťah vtedy, ak jeho kauza smeruje priamo k zaplateniu, resp. k získaniu určitej sumy peňazí. Vedľajším a akcesorickým peňažným záväzkovým právnym vzťahom je záväzkový právny vzťah úrokový, ktorý vzniká iba vtedy, ak medzi účastníkmi existuje peňažný záväzkový právny vzťah hlavný. Dohodnuté úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splnením dlhu. Najvýraznejšie tieto odlišnosti demonštruje skutočnosť, že aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať úroky dohodnuté v zmluve, na druhej strane, úroky z omeškania môže požadovať pri omeškaní dlžníka aj v prípade bezodplatnej pôžičky. Obidva úroky môže teda veriteľ žiadať popri sebe, a to bez ohľadu na skutočnosť,

či ide alebo nejde o občianskoprávny vzťah. Zároveň zdôraznil, že zosplatnením úveru nedochádza k zániku zmluvného vzťahu, ale dochádza k zmene obsahu záväzku. Odkázal v tejto súvislosti na právne závery vyslovené v rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn.: 41Co/13/2018 zo dňa 16.08.2018, v ktorom súd vychádzal z toho, že žalovaný ako dlžník z úveru je povinný platiť úroky z úveru za skutočnú dobu používania poskytnutých finančných prostriedkov, teda až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi (pokiaľ si strany zmluvy v úvere nedohodli niečo iné), pričom z rovnakého právneho názoru vychádza aj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn.: 11Co/22/2018 zo dňa 28.06.2018. Na základe uvedeného preto, keď i v napadnutej časti žalobu podal dôvodne, žiadal podanému odvolaniu vyhovieť. Odvolací súd v súvislosti s obsahom podaného odvolania a vymedzením odvolacích dôvodov považuje za potrebné poukázať na to, že žalobca v odvolaní správnosť žiadneho iného záveru súdu prvej inštancie nenamieta.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadřila.

4. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v medziach dôvodov podaného odvolania podľa § 380 C.s.p., ktorými je viazaný, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a podľa § 378 ods. 1 C.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

5. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie v danej veci vykonal všetko dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie dôvodnosti podanej žaloby v napadnutej časti, vrátane úroku z nesplatenej istiny úveru po zosplatnení úveru, a dospel k správnym skutkovým záverom ohľadne priebehu platenia, resp. neplatenia, splátok žalovanou, ako i zosplatnenia úveru, ktorý bola žalovanej poskytnutý Poštovou bankou, a.s., na základe úverovej zmluvy č. 2266328086 zo dňa 26.02.2012. V podrobnostiach preto postačuje odkázať na skutkové závery prijaté súdom prvej inštancie po správnom vyhodnotení vykonaných dôkazov, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a vychádzal z nich i v odvolacom konaní.

6. Z hľadiska právneho posúdenia veci je potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na obsah podaného odvolania a odvolacie námietky žalobcu, ktorými je odvolací súd viazaný, bolo predmetom odvolacieho konania výlučne vyriešenie otázky, či žalobcovi, ako veriteľovi zo zmluvy o úvere uzatvorenej so žalovanou ako spotrebiteľkou podľa § 497 Obchodného zákonníka v spojení so Zákomom o spotrebiteľských úveroch, vznikol nárok na zaplatenie zmluvného úroku z úveru z nevrátenej časti istiny úveru aj za obdobie po zosplatnení úveru právnym predchodcom žalobcu.

7. Súd prvej inštancie vo vzťahu k danej otázke dospel k záveru, že žalobca nemá proti žalovanej nárok na dohodnuté úroky z nevrátenej časti úveru za obdobie po zosplatnení úveru, keď za toto obdobie, kedy je dlžník v omeškaní, patria veriteľovi iba úroky z omeškania z časti istiny, s vrátením ktorej je dlžník v omeškaní. S týmto záverom sa však odvolací súd nestotožnil.

8. Predovšetkým odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že v danej veci je pre posúdenie práva žalobcu na zaplatenie úrokov z úveru, rozhodujúca právna úprava Obchodného zákonníka, keďže žalobou uplatnené právo vyplýva zo zmluvy o úvere. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že v danom prípade má žalovaná právne postavenie spotrebiteľa. Ani toto právne postavenie totiž nemôže mať bez ďalšieho za následok vylúčenie ustanovení Obchodného zákonníka, ktoré sa použijú pri posúdení práva žalobcu na zaplatenie zmluvne dohodnutých úrokov z úveru za obdobie po zosplatnení úveru, nakoľko nejde o prípad, kedy by použitie Obchodného zákonníka na (spotrebiteľský) právny vzťah medzi stranami sporu, bolo výsledkom dojedania neprijateľnej (neplatnej) zmluvnej podmienky a do úvahy neprichádza ani prednostné použitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Aplikácia Obchodného zákonníka na daný právny vzťah, t.j. na všetky práva a povinnosti z plynúce úverovej zmluvy, tu vyplýva priamo zo zákona (§ 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka), a preto je nevyhnutné i následky ukončenia právneho vzťahu z úverovej zmluvy z dôvodu nesplácania úveru a nároky z nich vyplývajúce posúdiť so zreteľom na § 506 Obchodného zákonníka.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 502 ods. 1 vety prvej Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

11. Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

12. Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

13. Z citovaných ustanovení vyplýva, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od poskytnutia peňažných prostriedkov. Je pravdou, že z ust. § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka výslovne nevyplýva, do kedy táto povinnosť dlžníka trvá. Vzhľadom na skutočnosť, že úrok z úveru je vlastne cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, však treba vychádzať z toho, že dlžník má túto povinnosť zásadne za celú dobu ich užívania, teda až do doby ich skutočného vrátenia veriteľovi, a teda nie len do doby, keď ich mal podľa zmluvy vrátiť. Uvedená zásada sa uplatní nielen v prípade ak dlžník zaplatí dlh predčasne, teda pred dobou splatnosti stanovenou v zmluve (§ 503 ods. 3 Obch. zák., § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), ale aj v prípade, ak sa dlžník dostane do omeškania a k vráteniu poskytnutých peňažných prostriedkov dôjde až po uplynutí doby splatnosti. V prípade odstúpenia od zmluvy dlžníkom, tento platí veriteľovi istinu a úrok z istiny odo dňa čerpania spotrebiteľského úveru až do dňa splatenia istiny (§ 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z.) a v prípade odstúpenia od zmluvy veriteľom pre omeškanie dlžníka je veriteľ oprávnený požadovať vrátenie dlžnej sumy s úrokmi do doby ich vrátenia.

V súvislosti s aplikáciou § 506 Obchodného zákonníka vyjadril Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 6Obo 283/2003 uverejnenom v časopise Zo súdnej praxe pod č. 8/2007 právny názor, že odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Možno preto pre účely danej veci konštatovať, že dôsledkom zosplatnenia úveru je zmena v obsahu záväzku v podobe straty výhody splátok a z toho vyplývajúce právo veriteľa požadovať vrátenie dlžnej sumy aj s úrokmi a povinnosť dlžníka uhradiť veriteľovi nesplatenú časť istiny ihneď; spolu s dohodnutými úrokmi; pričom k tejto povinnosti dlžníka pristupuje už iba povinnosť platiť veriteľovi navyše aj (sankčné) úroky z omeškania.

I v takomto prípade dlžníkovi (spotrebiteľovi) zostávajú zachované rovnaké práva, ako pred zosplatnením, hoci s tým rozdielom, že z dôvodu závažného porušenia svojej platobnej disciplíny stratí výhodu vrátiť veriteľovi neplatenú časť úveru s úrokom v splátkach. Vzhľadom na podstatu oboch právnych inštitútov a z nich vyplývajúcu odlišnú funkciu, keď úroky sú odmenou (cenou) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov a úroky z omeškania sú zákonnou sankciou za omeškanie s vrátením istiny, nie je vylúčené, požadovať úroky z úveru súbežne s úrokmi z omeškania po splatnosti celého úveru. V tomto smere sa odvolací súd priklonil k záverom vysloveným v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR publikovaného v časopise Zo súdnej praxe pod č. 55/1996, podľa právnej vety ktorého úroky vo výške dohodnutej pri poskytnutí úveru patria do splatnosti úveru.

14. Odvolací súd aj v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že na vyššie uvedených záveroch nič nemení ani spotrebiteľské právne postavenie žalovanej, keď vzhľadom na skutočnosť, že jej povinnosť platiť žalobcovi úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov napriek zosplatneniu úveru, resp. odstúpeniu od úverovej zmluvy, vyplýva priamo z Obchodného zákonníka, nemá toto jej postavenie vo vzťahu k nároku uplatnenému v napadnutej časti žiadnu relevanciu. V danom prípade totiž nemožno vylúčiť použitie Obchodného zákonníka len s poukazom na skutočnosť, že by to mohlo byť pre žalovanú ako spotrebiteľa výhodnejšie, a to ani pri zohľadnení ust. § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Občiansky zákonník (ani Zákon o spotrebiteľských úveroch) totiž výslovnú právnu úpravu vylučujúcu nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z úveru za dobu po zosplatnení úveru neobsahuje, keď za takúto nemožno považovať ani ust. § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko samotná existencia nároku na úroky z úveru za obdobie po jeho zosplatnení nemôže podľa názoru odvolacieho súdu spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a navyše ide o zákonný nárok veriteľa, ktorý vzniká bez zreteľa na ustanovenia dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

15. Okrem vyššie uvedeného však mal odvolací súd na zreteľ aj širšie súvislosti dôsledkov uprednostnenia jedného z možných výkladov ohľadne otázky vzniku nároku na úroky z úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. V tomto smere prihliadol i na to, že ak by v prípade predčasného zosplatnenia úveru veriteľom pre jeho nesplácanie dlžníkom, nebol už po tomto okamihu dlžník povinný platiť veriteľovi úroky, nastala by situácia, v ktorej by bolo na jednej strane celkom popreté, že úroky z úveru sú vo svojej podstate cena peňažných prostriedkov (v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk, ktorý pokrýva veriteľovi práve úrok z úveru) a zároveň by sa dlžník v prípade nesplácania úveru, teda neplnenia svojej základnej povinnosti zo zmluvy o úvere, ocitol vo výhodnejšom postavení, než by

bol v prípade riadneho splácania úveru a veriteľ by sa po uplatnení svojho oprávnenia odstúpiť od zmluvy resp. predčasne zosplatniť úver z dôvodu porušenia povinnosti dlžníka dostal do horšieho postavenia, než mal pred porušením povinnosti dlžníka. Takýto výklad a aplikáciu platných právnych noriem je však potrebné odmietnuť ako neprijateľné a narúšajúcu ekonomické základy fungovania právnych vzťahov súvisiacich s poskytovaním úverov. Napokon sa v tejto súvislosti žiada poznamenať, že k zosplatneniu úveru v žiadnom prípade nedochádza z dôvodu svojvôle veriteľa, ale pre neplnenie základnej povinnosti dlžníka riadne splácať úver spolu s dohodnutými úrokmi, pričom so zreteľom na potrebu zachovania elementárnej a vyváženej spravodlivosti a aj ústavnej konformity, by práve popretie práva veriteľa na úroky z úveru za dobu po zosplatnení, resp. po zániku úverovej zmluvy, viedlo k nespravodlivému výsledku, ktorý by nezodpovedal ani obsahu slobodne a vážne prejavenej vôle dlžníka a veriteľa v zmluve o úvere obsahujúcej tiež dohodu o úrokoch. V takomto prípade by sa totiž v rozpore s očakávaniami veriteľa, vychádzajúcimi z platne uzavretej zmluvy o úvere, jeho majetok nezväčšil ani o sumu zodpovedajúcu úrokom (aspoň) za dobu, po ktorú objektívne nemohol disponovať s peňažnými prostriedkami nachádzajúcimi sa vo faktickej dispozícii (držbe) dlžníka, a to výlučne z dôvodu, že dlžník dlhodobo porušuje svoje základné povinnosti z úverovej zmluvy, za stavu, keď veriteľ žiadnu povinnosť neporušil. Takýto právny stav je podľa názoru odvolacieho súdu nevyhnutné považovať za neudržateľný.

16. Napokon odvolací súd považuje za potrebné pre úplnosť poukázať na to, že mal na zreteľ aj to, že Občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Bratislave prijalo dňa 20.02.2019 zjednocujúce Stanovisko č. 1/2019, podľa ktorého, cit: "V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. (Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 56/2018 z 28.marca 2018)" a z ktorého odvolací súd doposiaľ vychádzal vo svojej rozhodovacej činnosti. Toto stanovisko však bolo prekonané rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR, ktorý v uznesení sp.zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16.júna 2020 vyslovil právny záver, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náležia úroky z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Odvolací súd sa preto v danej veci odklonil od citovaného Stanoviska č. 1/2019 a vychádzal z vyššie prezentovaného právneho názoru, ktorý je v súlade s právnym názorom judikovaným Najvyšším súdom SR v uznesení sp.zn. 5Cdo 42/2020, podľa ktorého úroky z úveru po zosplatnení istiny veriteľovi patria.

17. Vyššie uvedené závery majú v preskúmvanej veci ten dôsledok, že žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z úveru aj za dobu po zosplatnení istiny úveru, teda i za dobu, za ktorú súd prvej inštancie v napadnutej časti podanú žalobu zamietol. Odvolací súd preto, keď súd prvej inštancie v tejto časti podanú žalobu zamietol vychádzajúc z dostatočne a správne ustáleného skutkového stavu, avšak z nesprávneho právneho posúdenia veci, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie úrokov za dobu od 08.06.2017 do zaplatenia podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že v tejto časti podanej žalobe vyhovel.

18. V preskúmvanej veci však neboli splnené podmienky na zmenu ani zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie vo zvyšku napadnutej zamietajúcej časti. Ako už bolo uvedené vyššie, žalobca (okrem zmluvných úrokov za dobu po zosplatnení) žiadne iné odvolacie námietky nevzniesol, a preto, keď odvolací súd je rozsahom odvolania striktné viazaný, nezostáva iné, než (bez vecného preskúmania ich správnosti) považovať všetky ostatné skutkové i právne závery súdu prvej inštancie za vecne správne, a bolo nevyhnutné vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

19. O nároku na náhradu trov (celého) konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 C.s.p., a v konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu a neúspechu každej zo strán sporu. Vychádzajúc z výšky uplatnenej istiny spolu s príslušenstvom (úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania) možno konštatovať, že žalobca v spore, podľa stavu ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie (vo vzťahu k istine a priznanému príslušenstvu), resp. ku dňu vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu (vo vzťahu k úrokom po zosplatnení), žiadal priznať celkovo sumu 15.201,05 eura, pričom úspešný bol v rozsahu 10.673,47 eura. Žalobca bol teda v spore úspešný v rozsahu cca. 70 % a žalovaná tak mala úspech v rozsahu 30 %. Odvolací súd preto podľa pomeru úspechu a neúspechu žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 40 % (70 % - 30 %), pričom o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).